

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه				باسمه تعالی	
معاونت آموزش				المپیاد سطح یک	
امتحانات کتبی				اسفند ۱۴۰۰	
نام و نام خانوادگی:				شهرستان:	
نام پدر:				مدرسه و محل آزمون:	
درس: منطق ۳		پرونده:		پایه: ۱	
ساعت: ۸		تاریخ: ۱۴۰۰/۱۲/۲۰		کد مصمم	
تصمیم اول		کد مصمم		تصمیم دوم	

توجه: لطفاً به تمامی سؤالات پاسخ دهید؛ نمره منفی ندارد (محدوده: کتب منطق تعلیمی - المنطق - دانش منطق، از ابتدای کتب تا اول صناعات خمس)

۱. اگر محمول به لحاظ مفهوم اعم از موضوع باشد، قضیه چه نوع حملی دارد؟ [ن ۰] [س ۱] ۱۴۵/د

ا. شایع ☐ ب. اشتقاق ☐ ج. موافات ☐ د. طبعی ☐

۲. آبی بودن برای چشم آبی رنگ چه نوع مفهومی است؟ [ن ۰] [س ۲] ج/؟

ا. ذاتی اخص ☐ ب. ذاتی اعم ☐ ج. عرضی مفارق ☐ د. عرضی لازم ☐

۳. شروط اختصاصی انتاج قیاس در «شکل دوم» کدام است؟ [ن ۰] [س ۲] ۱۸۳_۴/د

ا. موجب بودن صغری - کلی بودن کبری ☐ ب. موجب بودن صغری - کلی بودن یکی از دو مقدمه ☐

ج. اختلاف دو مقدمه در سلب و ایجاب - کلی بودن صغری ☐ د. اختلاف دو مقدمه در سلب و ایجاب - کلی بودن کبری ☐

۴. بین «کور» و «بینا» چه نوع رابطه‌ای وجود دارد؟ [ن ۰] [س ۳] ج ۵۱_۲/

ا. تضاد ☐ ب. ملکه و عدم ملکه ☐ ج. تخالف ☐ د. تناقض ☐

۵. کدام گزاره متعلق «تصدیق» است؟ [ن ۰] [س ۲] ۳۷_۸/د

ا. به سمت من نیا ☐ ب. چقدر ارزش انسان زیاد است! ☐ ج. آیا منطق خوانده‌ای؟ ☐ د. صبر مصداق شجاعت است ☐

۶. کلی مندرج تحت جنس را چه می‌نامند؟ [ن ۰] [س ۱] ب ۱۳۷/

ا. نوع حقیقی ☐ ب. نوع اضافی ☐ ج. کلی مشترک ☐ د. کلی مشکک ☐

۷. نوع قیاس «هرگاه فلزی طلا باشد کمیاب است - هر کمیابی گران قیمت است - پس هرگاه فلزی طلا باشد گران قیمت است» چیست؟ [ن ۳] [س ۲] ج ۱۷۳/

ا. اقترانی حملی ☐ ب. شرطی انفصالی ☐ ج. اقترانی شرطی ☐ د. استثنایی انفصالی ☐

۸. در کدام گزینه نسبت بین نقیض‌های دو مفهوم داده شده، تباین کلی است؟ [ن ۰] [س ۲] ب ۱۱۴/

ا. لایحیوان - انسان ☐ ب. حیوان - لا انسان ☐ ج. لا انسان - لا حیوان ☐ د. انسان - حیوان ☐

۹. کدام قضیه عکس مستوی معتبر ندارد؟ [ن ۰] [س ۱] ج ۷۰/

ا. موجهه بسیطه ☐ ب. جزئیه ☐ ج. سالبه جزئیه ☐ د. معدوله سالبه ☐

* مرد شجاعی در میدان‌های نبرد، بسیار دلیرانه می‌جنگد تا آنجا که او را مجازاً «شیر میدان جنگ» می‌نامند.

۱۰. دلالت «شیر میدان جنگ» بر «مرد شجاع» از کدام نوع است؟ [ن ۰] [س ۳] ا/؟

ا. مطابقی ☐ ب. تضمنی ☐ ج. التزامی ☐ د. عقلی ☐

۱۱. کدام لفظ، مثال برای «لفظ منقول» است؟ [ن ۳] [س ۱] د ۹۱/

ا. حیوان ☐ ب. عین ☐ ج. حدید ☐ د. صلات ☐

۱۲. کدام قیاس به «مقدمه بیرونی» نیاز دارد؟ [ن ۰] [س ۲] ا ۲۴۱/

ا. مساوات ☐ ب. خلف ☐ ج. موصول ☐ د. مفصول ☐

۱۳. قضیه «یا مکافات عمل در دنیا است یا مکافات عمل در آخرت است» چه نوع قضیه‌ای است؟ [ن ۰] [س ۲] ا ۹۱/

ا. شرطی انفصالی مانعة‌الخلو ☐ ب. موجهه حملیه ☐ ج. شرطی انفصالی مانعة‌الجمع ☐ د. شرطی انفصالی حقیقی ☐

۱۴. «یا محمد» مثال برای کدام اصطلاح است؟ [ن ۰] [س ۱] ج/؟

ا. مفرد ☐ ب. مرکب ناقص ☐ ج. قضیه ☐ د. انشاء ☐

۱۵. «نقض موضوع» موجهه کلیه چیست؟ [ن ۰] [س ۲] ج/؟

ا. موجهه کلیه ☐ ب. موجهه جزئیه ☐ ج. سالبه جزئیه ☐ د. سالبه کلیه ☐

۱۶. کمیت نتیجه در کدام قیاس با دیگر موارد متفاوت است؟ [ن ۳] [س ۳] ج/؟

ا. ع ب ح - لا ح م ☐ ب. کل ب ح - کل ب م ☐ ج. کل ب ح - لا م ح ☐ د. کل ب ح - لا م ب ☐

۱۷. اصطلاح «مرتجل» در علم منطق از مصادیق لفظ است. [ن ۰] [س ۲] ب/؟

ا. مختص ☐ ب. منقول ☐ ج. مرتجل ☐ د. مشترک ☐

۱۸. کدام گزینه برای پر کردن جای خالی مناسب نیست: «دلالّت بدون دلالّت متصور است» ؟

- ا. طبعی / عقلی ☐ ب. عقلی / وضعی ☐ ج. مطابقی / تضمینی ☐ د. التزامی / مطابقی ☐

۱۹. نقیض قضیه «همه صهیونیست‌ها بالقوه تجاوزگرند» چیست ؟

- ا. همه تجاوزگران بالقوه صهیونیست‌اند ☐ ب. بعضی تجاوزگران بالفعل صهیونیست نیستند ☐
ج. بعضی صهیونیست‌ها بالفعل تجاوزگرند ☐ د. همه صهیونیست‌ها بالقوه تجاوزگر نیستند ☐

۲۰. بین دو گزاره «بعضی حیوانات، تخم‌گذارند» و «بعضی حیوانات، تخم‌گذار نیستند» چه رابطه‌ای وجود دارد؟

- ا. تداخل ☐ ب. شبه تداخل ☐ ج. تضاد ☐ د. دخول تحت تضاد ☐

۲۱. عبارت «حالت یک شیء به گونه‌ای که وقتی ذهن به آن علم پیدا کرد بلافاصله به شیء دیگر منتقل شود» تعریف چیست ؟

- ا. تصور ☐ ب. تصدیق ☐ ج. دلالّت ☐ د. حمل ☐

۲۲. جمله «این شخص انسان است؛ زیرا ناطق است» مثال برای کدام نوع قیاس است ؟

- ا. ضمیر ☐ ب. موصول ☐ ج. مفصول ☐ د. مرکب ☐

۲۳. کدام گزینه مثال برای «قضیه طبیعی» است ؟

- ا. رئیس قوم خدمتگزارشان است ☐ ب. شتاب در سرزنش مصداق عدل نیست ☐ ج. مؤمن دروغ نمی‌گوید ☐ د. «ناطق» فصل است ☐

۲۴. با توجه به مفهوم کلی و جزئی و حمل اولی و شایع کدام گزینه صحیح است ؟

- ا. الكلّیّ بالحمل الأوّلیّ جزئیّ بالحمل الشائع ☐ ب. الجزئیّ بالحمل الأوّلیّ کلّیّ بالحمل الشائع ☐
ج. الكلّیّ بالحمل الشائع جزئیّ بالحمل الأوّلیّ ☐ د. الجزئیّ بالحمل الشائع کلّیّ بالحمل الأوّلیّ ☐

۲۵. کدام قیاس همیشه عقیم است ؟

- ا. صغری: موجبۀ کلیه - کبری: سالبۀ جزئیه ☐ ب. صغری: سالبۀ کلیه - کبری: موجبۀ جزئیه ☐
ج. صغری: سالبۀ جزئیه - کبری: موجبۀ کلیه ☐ د. صغری: موجبۀ جزئیه - کبری: سالبۀ کلیه ☐

۲۶. نتیجه قیاس «بعضی کبوترها سفید هستند و هیچ کبوتری، انسان نیست» کدام گزینه است ؟

- ا. بعضی سفیدها انسان‌اند ☐ ب. بعضی سفیدها انسان نیستند ☐ ج. بعضی انسان‌ها سفید نیستند ☐ د. هیچ کبوتری انسان نیست ☐

۲۷. قضیه در آیه شریفه ﴿وَمِمَّنْ دَاٰبَةُ فِي الْاَرْضِ الْاَعْلٰی اللّٰهُ رَزَقَهَا﴾ چیست ؟

- ا. محصوره ☐ ب. منحرفه ☐ ج. موجهه ☐ د. حقیقه ☐

۲۸. اگر در قیاس استثنایی، قضیه شرطیه، یک قضیه و قضیه استثناییه، باشد، نتیجه گرفته می‌شود.

- ا. مانع‌الجمع - یک طرف آن - طرف دیگر ☐ ب. مانع‌الخلو - یک طرف آن - نقیض طرف دیگر ☐
ج. مانع‌الجمع - یک طرف آن - نقیض طرف دیگر ☐ د. مانع‌الخلو - نقیض یک طرف آن - طرف دیگر ☐

۲۹. دلالّت «عقربۀ ساعت» بر «وقت» چه دلالتی است ؟

- ا. عقلی ☐ ب. طبعی ☐ ج. وضعی ☐ د. التزامی ☐

۳۰. قضیه «همه نمازگزاران این مسجد هزار نفرند» قضیه است.

- ا. شخصیه ☐ ب. مهمله ☐ ج. طبعیه ☐ د. محصوره ☐

۳۱. کدام گزینه در شمار مواد قضایا نیست ؟

- ا. امکان ☐ ب. دوام ☐ ج. وجوب ☐ د. امتناع ☐

* کتاب منصور گم شده بود. حسن یک کتاب برای او آورد؛ اما منصور گفت: این کتاب من نیست؛ جلد کتاب من آبی است.

۳۲. در این عبارت از چه قیاسی استفاده شده است ؟

- ا. قیاس اقترانی شکل اول ☐ ب. قیاس اقترانی شکل دوم ☐ ج. قیاس استثنایی منفصله ☐ د. قیاس مرکب ☐

۳۳. کدام مفهوم از جهت کلی و جزئی بودن با دیگر مفاهیم متفاوت است ؟

- ا. این کشور ☐ ب. واجب‌الوجود ☐ ج. کوه طلا ☐ د. حیوان ☐

۳۴. کدام یک از افراد کلی در خارج به وجود افراش یافت می‌شود ؟

- ا. عقلی ☐ ب. اضافی ☐ ج. منطقی ☐ د. طبیعی ☐

۳۵. به دلیل رعایت نکردن کدام شرط تناقض، قضیه «اگر کسوف رخ ندهد، نماز آیات واجب نیست» نمی‌تواند نقیض قضیه «اگر کسوف رخ دهد، نماز آیات واجب است» باشد ؟

- [ن] [س] ۲ / ۶۸

۱. اتحاد در شرط ☐ ب. اتحاد در حمل ☐ ج. اتحاد در موضوع ☐ د. اتحاد در اضافه ☐

۳۶. دو روایت «من عمل بالحق نجا» و «من عمل بالحق ریح» بر اساس شکل قضیه را نتیجه می‌دهد. [۰ن] [۳س] ب/؟

۱. سوم، «کل من نجا ریح» ☐ ب. سوم، «بعض من نجا ریح» ☐ ج. اول، «کل من ریح نجا» ☐ د. اول، «بعض من ریح نجا» ☐

* شخصی از دیگری خانه‌ای می‌خرد سپس خریدار به مشتری می‌گوید که کوچه منتهی به خانه را که تنها راه رفتن به خانه است را به تو فروختم ولی خریدار ادعا می‌کند که لفظ «خانه» دلالت بر کوچه منتهی به خانه نیز می‌کند.

۳۷. دلالت «خانه» بر «کوچه منتهی به خانه» در این عبارات است. [۰ن] [۲س] د/؟

۱. عقلی ☐ ب. مطابقی ☐ ج. تضمنی ☐ د. التزامی ☐

۳۸. کدام مثال برای اصطلاح منطقی مذکور غلط است؟ [۰ن] [۲س] ا/؟

۱. عرض عام مانند نامی نسبت به گیاه ☐ ب. عرض خاص مانند ناطق نسبت به حیوان ☐

ج. فصل بعید مانند حساس متحرک بالاراده نسبت به انسان ☐ د. صنف مانند شاعر نسبت به انسان ☐

۳۹. قضیه «لیس إِمَّا أَنْ يَكُونَ الْحَيَوَانُ نَاطِقًا وَ إِمَّا أَنْ يَكُونَ قَادِرًا عَلَى التَّعَبُّدِ» چه قضیه‌ای است؟ [۳ن] [۳س] ج/؟

۱. مانعة‌الخلو ☐ ب. مانعة‌الجمع ☐ ج. حقیقه ☐ د. اتفاقیه ☐

۴۰. کدام گزینه به بداهت علم بدیهی ضرر می‌زند؟ [۰ن] [۱س] ا/؟

۱. نیازمندی به نظر ☐ ب. فقدان فعالیت غیر علمی ☐ ج. فقدان توجه ☐ د. عدم سلامت ذهن ☐

۴۱. آیه شریفه «مَنْ يَطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ» چه نسبتی با «من لم يطع الله لم يطع الرسول ﷺ» دارد؟ [۰ن] [۲س] ا/؟

۱. عکس نقیض موافق ☐ ب. عکس نقیض مخالف ☐ ج. عکس مستوی ☐ د. نقض محمول ☐

۴۲. کدام یک از ارکان «تمثیل» در صورت علت تامه بودن، به تمثیل ارزش علمی خواهد بخشید؟ [۰ن] [۱س] ج/؟

۱. اصل ☐ ب. فرع ☐ ج. جامع ☐ د. حکم ☐

۴۳. تعریف به تشبیه جزو کدام یک از اقسام تشبیه است؟ [۳ن] [۲س] ج/؟

۱. حد تام ☐ ب. حد ناقص ☐ ج. رسم ناقص ☐ د. رسم تام ☐

۴۴. اگر «ب//ح» باشد، کدام گزینه صحیح است؟ [۰ن] [۳س] ج/؟

۱. بین لا ب و لا ح تباین کلی وجود دارد ☐ ب. بین ب و لا ح تباین کلی وجود دارد ☐ ج. ب و لا ح یا مساوی هستند یا مطلق ☐ د. لا ح نسبت به ب اعم مطلق است ☐

۴۵. تعریف جسم به «أسطقس دارای ابعاد سه‌گانه» چه اشکالی دارد؟ [۰ن] [۱س] ا/۷۴

۱. گنگ و مبهم است ☐ ب. تعریف به اعم است ☐ ج. جامع نیست ☐ د. مشتمل بر دور است ☐

۴۶. قضیه «من عرف نفسه فقد عرف ربه» چه نسبتی با قضیه «نسوا الله فأنسا هم أنفسهم» دارد؟ [۰ن] [۲س] ب/؟

۱. عکس مستوی ☐ ب. عکس نقیض موافق ☐ ج. عکس نقیض مخالف ☐ د. نقض موضوع ☐

۴۷. قیاس «هر مسلمانی معتقد به قرآن است؛ هر کسی آتش را تقدیس می‌کند معتقد به قرآن نیست؛ پس هیچ مسلمانی آتش را تقدیس نمی‌کند» قیاس شکل چندم است؟

[۰ن] [۱س] ب/۸۴

۱. اول ☐ ب. دوم ☐ ج. سوم ☐ د. چهارم ☐

۴۸. اگر بین دو مفهوم، رابطه عام و خاص من وجه وجود داشته باشند، رابطه بین نقیضشان چیست؟ [۰ن] [۱س] د/۵۱-۲

۱. عموم و خصوص مطلق ☐ ب. عموم و خصوص من وجه ☐ ج. تباین کلی ☐ د. تباین جزئی ☐

۴۹. کدام گزاره درباره قیاس «اگر بخاری روشن شود اتاق گرم می‌شود؛ ولی بخاری روشن نشده است» صحیح است؟ [۰ن] [۲س] ب/۱۲۹

۱. نتیجه‌اش رفع تالی است ☐ ب. عقیم است ☐ ج. نتیجه‌اش عین تالی است ☐ د. نتیجه‌اش نقیض مقدم است ☐

۵۰. عکس نقیض مخالف «هر وقت همه مردم شاکر باشند، همه آنها رزق داده می‌شوند» چیست؟ [۳ن] [۳س] ا/؟

۱. هیچ‌گاه چنین نیست که اگر بعضی از مردم، رزق داده نشوند، همه آنها شاکر باشند ☐ ب. هیچ‌گاه چنین نیست که اگر هیچ یک از مردم، رزق داده نشوند، همه آنها شاکر باشند ☐

ج. هیچ‌گاه چنین نیست که اگر همه مردم، رزق داده شوند، بعضی از آنها شاکر نباشند ☐ د. هیچ‌گاه چنین نیست که اگر همه مردم، رزق داده شوند، هیچ یک از آنها شاکر نباشند ☐

تشریحی